

Prezident republiky přijal vedoucí zastupitelských úřadů ČR v zahraničí

23.8.2022 - Jiří Ovčáček | Správa Pražského hradu

Prezident republiky Miloš Zeman přijal v úterý dne 23. srpna 2022 na Pražském hradě vedoucí zastupitelských úřadů České republiky v zahraničí.

Projev prezidenta republiky:

Vážené paní velvyslankyně, vážení páni velvyslanci,

je to moje desáté, a tedy poslední setkání s vámi. Jsem rád, že se setkáváme a že žádný covid ani jiná překážka nám v tomto setkání nezabránila.

S Rudou Jindrákem jsme nedávno hodnotili zatím devět a půl roku mé prezidentské činnosti, a to i v oblasti zahraniční politiky. Zjistil jsem, že jsem za tuto dobu zatím absolvoval osmdesát čtyři zahraničních cest a přijal čtyřicet osm hlav států na Pražském hradě. Uvidíme, kdo k tomu ještě přibude. Letošní rok byl, a troufám si říct bohužel, naplněný událostmi, a to většinou událostmi negativního typu. To, co přímo nebo nepřímo zasahuje do okruhu našeho společného zájmu, to jest do zahraniční politiky, je především válka na Ukrajině a energetická krize. Dovolte mi, abych vám řekl na obě tyto události svůj názor.

To, že válka na Ukrajině je ruskou agresí, to je názor, který alespoň v české politice zastáváme prakticky všichni. Ale to samo o sobě zdaleka nestačí. Je třeba se ptát, proč k této agresi došlo. Uděláme-li si velmi jednoduchou cost-benefit analýzu, pak zjistíme, že napadení Ukrajiny pro Rusko znamenalo nezískat nic a ztratit prakticky všechno, ať se jedná o ekonomické ztráty formou sankcí, ať se jedná o lidské a materiální ztráty, a konečně o ztráty reputační. Proto každého z nás napadne, proč to prezident Putin udělal. A touto otázkou se lidé poměrně velmi málo zabývali. Samozřejmě, že při prvním hnutí mysli jsme dospěli k názoru, že u vedoucích představitelů Ruské federace došlo k jakési duševní poruše, ale toto vysvětlení by bylo poněkud laciné.

Je tedy třeba bádát dál, a abych se nechlubil, přátelé, cizím peřím, pak věrohodné vysvětlení této agrese mně nabídl izraelský prezident Herzog během své nedávné návštěvy České republiky. Ten mi říkal, že Putin zaútočil na Ukrajinu v důsledku kapitulace Severoatlantické aliance v Afghánistánu. Pojďme o této hypotéze izraelského prezidenta přemýšlet.

Víte dobře, že jsem veřejně proti odchodu spojeneckých vojsk z Afghánistánu vystupoval. I na summitech NATO jsem to říkal jak prezidentům Trumpovi, tak Bidenovi. Citoval jsem slavnou Talleyrandovu větu, je to horší než zločin, je to chyba. Upozorňoval jsem, že vyklizení pozic Tálibánu povede k vytvoření nového teroristického centra, protože Afghánistán je, jak dobře víte, země, která je největším producentem opia na světě, a tedy zemí, kde vládnoucí teroristé z Tálibánu mají dostatek finančních prostředků k tomu, aby organizovali teroristické aktivity po celém světě. Ano, Zavahrího se podařilo eliminovat v Kábulu, ale tím zdaleka nebyla eliminována Al-Káida, nebyl eliminován Islámský stát, který stále ještě existuje. A já se domnívám, že cíl mezinárodního společenství, kterým bylo bojovat proti mezinárodnímu terorismu, zdaleka ještě není dosažen, že nám hrozí nebezpečí a že kapitulace, chcete-li zbabělost, kterou jsme všichni svým dílem realizovali odchodem z Afghánistánu, kde jsme téměř bez opory ponechali i ty, kdo se snažili v Afghánistánu budovat civilizovanou společnost, že na tuto kapitulaci doplatíme. A i když je to nepříjemné, i

nepříjemné věci si mezi sebou musíme říkat.

V každém případě ruské vedení zřejmě dospělo k názoru, že když NATO ustoupilo v Afghánistánu, ustoupí i v případě ruského útoku na Ukrajinu. Ano, mohu říci, že toto očekávání, díky Bohu, nenabýlo platnosti. Ale, a to je důležité, bylo pravděpodobně ruskou motivací k tomuto útoku. A poučení, které z toho můžeme získat, je, že jestliže kapitulujete v jedné oblasti světa, přivoláváte si touto kapitulací a jistou ztrátou prestiže problémy a porážky v dalších částech světa. Tolik tedy k té problematice ukrajinské krize a ukrajinské války.

Samozřejmě plně podporuji dodávky zbraní na Ukrajinu, vážím si toho, že jsme v přepočtu na obyvatele zemí, která přijala nejvyšší počet ukrajinských uprchlíků. Věřím, že se zapojíme do rekonstrukce Ukrajiny, ale musíme realisticky počítat s dosti dlouhou opotřebovovací válkou, a to jenom proto, že došlo z ruské strany k chybnému odhadu naší reakce, ale že my jsme dali jistou záminku ústupem z Afghánistánu.

Dovolte mi, abych nyní přešel k druhému tématu, a to je energetická krize. Ve svých vystoupeních systematicky upozorňuji na souvislost energetické krize s tak zvanou zelenou politikou, i když bych spíše než o politice mluvil o zelené ideologii, případně zeleném náboženství, ne-li o zeleném šílenství. Co to konkrétně znamená? Podobně jako v případě hledání příčin ruské agrese v předchozím bodě naší diskuse, hledáme-li příčiny energetické krize, chtěl bych upozornit na jednu z podstatných příčin, a tou je právě zelený fanatismus, ať už se nazývá Green Deal nebo jakkoli jinak. Podíváme-li se do sousedního Německa, které má v úmyslu, a dosud se tohoto úmyslu nevzdalo, uzavřít tři zbývající jaderné elektrárny, o uhelných elektrárnách nemluvě, pak je celkem jednoduchá bilance, kdy snížení nabídky energie při konstantní poptávce vede ke zvýšení cen elektrické energie a podobně ke zvýšení cen energetických surovin. Chtěl bych poznamenat, že Green Deal nemá jako svůj jediný risk uzavírání konvenčních elektráren, ale také například politickou invenci, která se jmenuje emisní povolenky. To znamená, že došlo-li k asi tak desetinásobnému zvýšení cen emisních povolenek, opět se to podle známého zákona nabídky a poptávky muselo projevit v cenách energie. A tak bych mohl pokračovat dál a dál. Obávám se, ale u toho už nebudu, kam nás zelené šílenství ještě zavede. Zrušení výroby aut se spalovacími motory v roce 2035, snad s výjimkou Lamborghini a Ferrari, povede k nástupu energeticky daleko náročnější elektromobility, kdy budeme muset vybudovat novou energetickou síť v podobě nabíjecích stanic a kdy žrouty elektrické energie budou právě elektrické automobily s krátkým dojezdem a vysokou cenou. Jsme opět odsouzeni k tomu oddat se nové utopii, tentokrát utopii zelené. Vítám slova premiéra Fialy, kdy uložil našim velvyslancům, aby hledali v jednotlivých zemích, kde budou působit, nové energetické zdroje. Já sám, kromě toho, že jsem zrovna včera přijal princeznu ze Spojených arabských emirátů, organizuji setkání s emírem Kataru, a doufám, že přiveze s sebou na podzim tohoto roku početnou podnikatelskou delegaci.

Tím přecházím k základnímu úkolu, kterým je podle mého názoru česká zahraniční politika. Nehrajeme si, prosím, na velmoc. Nedívejme se na centrální témata naší zahraniční politiky optikou velmocí. Působili bychom směšně. Jsme malý až střední stát, stát, kde 80 procent našeho hrubého domácího produktu tvoří export, a vždy jsem říkal, ještě jako premiér a nyní jako prezident, že hlavním úkolem našich velvyslanců je pečovat o prosazení našich exportérů na zahraničních trzích a na druhé straně přivádět do České republiky efektivní zahraniční investice. Někdy se to daří, někdy se to nedaří. Myslím si, že z tohoto hlediska je nedobré, když některá provokativní gesta organizovaná především pražskými komunálními politiky, kteří nedokáží dobře řídit své město a kteří přitom odvádějí svou pozornost na zahraniční politiku, když tato gesta tento úkol ekonomické diplomacie komplikují. Ano, v případě Ruské federace musí byznysové zájmy ustoupit zájmům vyšším, to jest odporu vůči ruské agresi, ale v případě Čínské lidové republiky zbytečně oslabujeme přístup našich exportérů na dnes již největší světový trh, a já se domnívám, že je to chyba, a tuto chybu doprovázenou velkohubými gesty jsem kritizoval, ať už vycházela z jakýchkoli úst.

Takže řešení energetické krize je nepodlehout vábení Green Dealu, dělat suverénní zahraniční politiku, právě proto se obávám, že část českých politiků, například z řad pirátské strany, bude podporovat návrhy, aby se i o otázkách dotýkajících se naší suverenity hlasovalo na základě, byť kvalifikované, většiny, a myslím si, že máme-li mít nezávislou zahraniční politiku a nezávislý stát, je potřeba těmto pokusům zabránit. Jsem pro širokou spolupráci evropských zemí, ale nejsem pro to, aby většina diktovala menšině, protože, jak kdysi říkal Antonio Gramsci, pravda se rodí z menšiny, a to mimochodem platí i o Zeleném údělu.

Dovolte mi závěrem ještě několik poznámek. Samozřejmě, že jsem se setkal s tím, že se zpochybňuje visegrádská spolupráce. Pokládám toto zpochybňování za hloupé. Domnívám se, že spolupráce středoevropských zemí, které jsou spojeny stejnou historií, je užitečná. Znamý příklad, zabránila povinnému zavedení migračních kvót. Tehdy visegrádské země byly rovněž v menšině, a kdyby už tehdy platil princip kvalifikované většiny, pak by se migranti, a teď nemluvím o migrantech z Ukrajiny, mluvím o migrantech z islámských zemí, stěží kompatibilní s naší populací, rozmisťovali po celé Evropě na základě jakýchsi mechanických kvót. Jsem tedy pro to, abychom přes případné rozdíly uchovali a rozvíjeli visegrádskou spolupráci, vážím si i činnosti visegrádského kulturního fondu, a naopak odsuzuji útoky, které jsou z některých bruselských míst vedeny jak vůči Polsku, tak vůči Maďarsku. Ono vrchnostenské poručníkování a poučování, které se samozřejmě může obrátit i proti nám, je podle mého názoru nepřijatelné pro jakoukoli suverénní zemi.

Dámy a pánové, zcela závěrem vám na rozloučenou chci popřát, abyste ve svém působení v jednotlivých destinacích měli úspěch, abyste přinesli České republice to, co nejvíce potřebuje, pomoc našim exportérům, a tedy dobrý odbyt pro naše výrobky, a efektivní investice s vysokou přidanou hodnotou, které dále zvýší naši ekonomickou prosperitu a životní úroveň našich obyvatel. Pokud se vám toto podaří, budete skvělí velvyslanci. Pokud se vám to nepodaří, a já věřím že k tomu nedojde, budete odcházet s pocitem, že, ať už z jakýchkoli důvodů, země, ve které jste působili, nenavázala s Českou republikou a racionální a korektní vztah.

Přeji vám tedy, aby se vám to nestalo, a ještě jednou vám přeji plný úspěch.

<https://www.hrad.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/aktualni-tiskove-zpravy/prezident-republiky-prijal-v-edouci-zastupitelskych-uradu-cr-v-zahranici-16555>